

NaturErhvervstyrelsen

Center for Jordbrug

Den 17. januar 2013

Sagsnr.: 13-32640-000018

Beslutningsreferat for 3. møde i det rådgivende Bevaringsudvalg for Danske Husdyrgenetiske Ressourcer hos oprindelige danske husdyrracer, den 26. november 2013 kl. 10.30 på Aarhus Universitets Campus, Gustav Wiedes Vej 10A, Bygning 3140, lokale 5 (bag kantinen), pavillon 2, 8000 Aarhus C

Afbud fra Solveig Pedersen og Christina Nygaard.

Dagsorden

1. Formanden siden sidst:

- Fra kvægunderarbejdsgruppe.
- Hilsepå – møde med ministeren den 22. november.
- Kvægavlerseminaret.

2. Information fra medlemmerne – bordrunde:

3. Information fra sekretariatet:

- Endelig status for Avlertilskud
- Status for avls- og raceforeningstilskud
- Svinedatabasen
- Information om nuværende procedure for udlevering af materiale fra Genbanken.
- Begrænsninger i udlevering af sæd fra specifik Korthornstyr.

Bilag: Juridisk vurdering af gl. kontrakt ml. Korthornsföreningen.

4. Henvendelser vedr. avlstilskud til hopper i 2014:

Bilag: Henvendelser fra henholdsvis Jydsk hest og Frederiksborghest.

5. Indkøb af sæd fra potentiel svensk RDM 1970 tyr:

Bilag: Henvendelse fra Stig Benzon til Bevaringsudvalget.

6. Udvalgets konkretisering af anvendelsen af begreberne *In-situ* og *Ex-situ in-vivo* bevaring:

Bilag: Samme Notater fra 30. september 2013 om anvendelsen af begreberne *In-situ* og *Ex-situ in-vivo* i konventioner, Ordliste over genetiske begreber.

7. Fastlæggelse af de næste møder

- Forslag 21. januar 2014 i NaturErhvervstyrelsens lokaler i [Vejen/Fredericia]
- Forslag 25. marts 2014
- Forslag 16. juni 2014
- Forslag 29. september 2014

8. Evt.

Ad 1.

Formanden oplyste, at baggrunden for, at man i underarbejdsgruppen for kvæg som det første, havde besluttet at arrangere en avlerdag med primær fokus på kvæg, var de presserende problemer i denne sektor. Det er hensigten at opfølge med de andre dyrearter. Avlerdagen finder sted den 30. november på Pårup Kro ml. Ikast og Silkeborg.

Ved mødet med ministeren havde formanden fremført ønsket om at kunne videreføre bevillingen på 5 mio. kr. Først når Finansloven er endelig vedtaget, kan vi se, om det lykkes. Ministeren havde ved mødet opfordret til at udvalget snarest kommer med en strategi for bevaringsarbejdet.

Ad 2.

- Aksel Poulsen gjorde opmærksom på, at NAER havde sendt et afslag til den tidligere formand for foreningen Den Jydske Hest, og bad om at man noterer navnet på den nye formand.
- Niels Rasmussen oplyste, at der for tiden var stor interesse for læggehøner af Dansk Landrace, mens der ikke er nogen interesse for gl. danske svømmefugle. Udvalgets medlemmer inviteres til at besøge Landsudstillingen for fjerkræ i Herning den 14.-15. december.
- Vivi Hunnicke Nielsen fortalte, at der er stor travlhed med det igangværende DNA - projekt. Det har kun været muligt at finde meget få landracesvin og indtil nu ingen Knabstrup heste til prøvetagning.
- Frank Møller Fransen oplyste, at der som led i et Ph.D. projekt på Aalborg Universitet er ved at blive lavet en komplet oversigt over Lyngø kvægstammen tilbage fra 1927.
- Bettina Buhl fortalte, at landbrugsmuseet har evalueret sine aktiviteter for husdyr. Konklusionen er, at det er meget populært, men at man gerne ville udvide med heste.
- Kim Qvist bemærkede, at Økologisk Landsforening ikke har fokus på husdyr af gamle racer. Til gengæld er den Økologiske Landbrugsskole Kalø i gang med at opkøbe yderligere dyr.
- Holger Jessen oplyste, at der også er en Ph. D. studerende fra Aalborg, der laver studier over Jysk Kvæg. Han fortalte også om et gourmet projekt, som Økologisk Landsforening har iværksat, hvor han er involveret.
- Ole Mols ønsker at sikre, at der kommer nye linjer af grise fra såkaldte "ukendte" avlere. Han fortalte, at flere museer på Sjælland søger efter egnede steder til vinteropbevaring af dyr, fordi Knut Hansen på Lolland har lukket ned grundet sygdom.
- Bjarne Mols fortalte, at alle gedeavlere pr. 1. januar vil være samlet i Dansk Gede Union, som repræsenterer alle racer. Der vil være 220 medlemmer i DGU.
- Philip Dam er på udkig efter sortbrogede orner. Han er i færd med at udvide fra 8 til 12 søer. Efterspørgslen efter kød fra sortbrogede slagtesvin overstiger langt produktionen.

Ad 3.

Kim Holm Boesen foreslog, at Bevaringsudvalget straks i det nye år får lanceret nogle gode historier om bevaring af gamle husdyrracer. Den første historie kan passende handle om sortbrogede grise og den store efterspørgelse. Senere kan der skrives om Jysk Kvæg og måske om landhøns.

Dernæst orienterede han om status for at finde et internetbaseret avlsprogram i form af ZOOEASY, imens Frank Møller Fransen og Niels Rasmussen pegede på Chromo Soft. Der er bestilt intern udvikling af et system (BTAS) til administration af dyretilskud i det kommende år.

Han orienterede om et møde i NordGen, hvor man havde haft fokus på status for NordGens afbejde i relation Farm Animal Genetic Resources – bl.a. NordMilk – projektet.

Endelig oplyste han, at sekretariatet inden udgangen af januar skal levere besvarelse af et omfattende spørgeskema fra FAO: State of The World on Farm Animal Genetic Resources, jf. kravene i Global Plan og Action for Animal Genetic Resources *and the* Interlaken Declaration.

Torben Nielsen fortalte at der er lavet forberedelser til udstedelse af en bekendtgørelse om tilskud til avls- og raceforeninger. Tiden er meget knap, men det forventes, at det kan nås inden jul. Kriterierne bliver som tidligere oplyst meget generelle.

Endvidere forklarede han kort, hvorledes udlevering af tyresæd fra Genbanken foregår.

Til slut forlod Frank Møller Fransen mødet og sekretariatet udleverede et notat om fortolkningen af en tilkendegivelse fra Genressourceudvalget om udlevering af sæd fra en navngiven tyr af Korthornsracen. Konklusionen var, at man fortsat vil respektere tilsagnet om ikke at udlevere sæd fra denne tyr. Den oprindelige ejer af denne tyr, Ole Mols, vidste ikke at der var lagt en sådan klausul på sæd fra tyren Rico.

Dette blev efterfølgende meddelt Frank Møller Fransen.

Det forlyder, at nogle avlere ikke kan købe sæd fra Korthornforeningen. Derfor vil Danske Husdyr oprette en underafdeling for Korthornskvæg.

I samme forbindelse tilkendegav Holger Jessen og Ole Mols, at der ikke bør udleveres sæd fra Genbanken til krydsning. Dette gav dog anledning til tvivl om adgangen tilbagekrydsning, jf. eksemplet med SDM-65. Vivi Hunnicke-Nielsen bemærkede, at hvor renracet førhen betød 15/16, så er der nu andre metoder til efterprøvning.

Kim Holm Boesen tilkendegav herefter, at den omdelte note trækkes tilbage, og sekretariatet vil kigge på en mere dækkede beskrivelse.

Ad 4.

Aksel Poulsen forlod mødet.

Det er foreslået, at der i fremtiden skal ydes dyretilskud til hopper, dog kun i 2 år. Der var principiel enighed om dette forslag, men endelig stillingtagen skal indgå i strategiarbejdet. Det bemærkedes, at udvidelse af støtteberettigede dyr kræver ændring af notifikationen til EU-Kommissionen, hvilket kan tage op til 1 år, og have indflydelse på muligheden for udbetaling af tilskud.

Ad 5.

Der var enighed om, at sekretariatet, med basis i oplysningerne fra anmodningen fra Stig Bazon om import af en RDM 1970 fra Sverige, skal rette forespørgelse til Sverige. Der meddeles et afslag til Stig Bazon på finansiel støtte til den specifikke import, men skal arbejdes med spørgsmålene omkring karantæne og tests via undersøgelser hos Fødevarestyrelsen.

Ad 6.

Formanden oplyste, at der til næste møde vil foreligge et oplæg til definition af *in situ/ex situ* og at hensigten er, at der herefter træffes beslutning på det kommende møde. Der vil blive lagt vægt på, at definitionen gør det muligt både at måle og kontrollere opfyldelsen af kravene.

Man kunne være fristet af at lægge sig på en definition, som svarer til MB-ordningen, men ulempen ville være, at denne ordnings fremtid er usikker. Formanden henviste også til FAO hæftet. Han fandt, at de vilkår, der gælder for økologisk produktion kunne være udmærkede, men det ville bl.a. betyde, at heste ikke kunne inkluderes. Det er også vigtigt at holde sig for øje, at reglerne ikke må virke begrænsende, hvilket navnlig kan være et problem for de meget små racer. Formanden henviste også til muligheden af at indbygge et incitament i tilskudsordningen, hvilket dog ikke er uden problemer.

Holger Jessen rejste spørgsmålet om medicinanvendelse, som han fandt måtte indgå i den videre diskussion.

Udvalget ønskede at få rundsendt de gældende økologiregler.

Ad 7.

Der var kun indvending imod et af forslaget om 4 mødedatoer i 2014, januarmødet, det flyttes til den 28. januar Dog mente flere, at der kunne blive behov for at afholde et 2-dages møde, formentlig i marts, med henblik på drøftelse og fastlæggelse af strategi. Besluttet:

- 28. januar 2014 i NaturErhvervstyrelsens lokaler i Vejen.
- 25. - 26 marts 2014 på Kalø Landbrugsskole.
- 16. juni 2014 (sted meddeles senere).
- 29. september 2014 (sted meddeles senere).